

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENYEK AZ EGRESSY GÁBOR
KÉTTANNYELVŰ MŰSZAKI SZAKKÖZÉPIKOLÁBAN

PÁLYÁZAT

A MÉREI FERENC FŐVÁROSI PEDAGÓGIAI ÉS PÁLYAVÁLASZTÁSI
TANÁCSADÓ INTÉZET

TÁMOP 3.2.4 – 09/1/KMR – 2010 – 0001

BUDAPEST ISKOLAKÖNYVTÁRI HÁLÓZATÁNAK FEJLESZTÉSE AZ
ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS ÉRDEKÉBEN

PROJEKT KERETÉBEN

„KÖNYVTÁR-PEDAGÓGIA MÓDSZERTANI SZAKMAI ANYAGOK KÉSZÍTÉSE”

JÓNÁSNÉ HORVÁTH KATALIN

KÖNYVTÁROSTANÁR

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENYEK AZ EGRESSY GÁBOR KÉTTANNYELVŰ MŰSZAKI SZAKKÖZÉPIKOLÁBAN

Helyzetelemzés és célok

Az Egressy Gábor Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskola könyvtárát 2009 végén vettem át. Tudtam, hogy az iskola tanulói - annak műszaki jellegéből fakadóan – 95%-ban fiúk, akik számára a Könyvtár furcsa, idegen, ismeretlen terület volt.

Ismert tény volt a számomra az is, hogy a középiskolás korosztály keveset olvas, de meglepett az, hogy mennyire keveset, s az is, hogy milyen ritkán jönnek be a Könyvtárba, s így még annak a lehetősége sem volt meg, hogy meglátnak a tanulók valami nekik tetsző dokumentumot, s megnézik, kikölcsönzik azt. A kihasználtság nagy részben arra korlátozódott, amikor a tanárok kötelező műveket vittek be tanórára, vagy a tanulók tankönyveket vettek ki egy-egy órára, valamint néhány tanár és dolgozó kölcsönzött olvasnivalót. A tanulók közül kevesen látogatták azonban a Könyvtárat, nem maradtak itt olvasni, tanórára készülni, információt gyűjteni. Néhányan vették csak igénybe az internetet, s azt sem ismeretszerzés céljából. Úgy gondoltam, hogy egy nagy múltú könyvtárat, melyben 20,000 db–ot meghaladó számú dokumentum található, több tanulónak kellene használnia.

Céljaim között az első lett tehát, hogy megnőjön a Könyvtár látogatottsága. Jelen beszámolómm tárgya az, hogy hogyan terveztem ennek a megvalósítását a Könyvtárhasználati Versenyek létrehozásával. Hasonlóan fontos további célom az olvasás népszerűsítése lett; ebből a célból olvasási versenyt szerveztem.

A Könyvtárhasználati Verseny a 2009/2010-es tanévben a második félévben valósult meg először. Indításának célja az volt, hogy a tanulók érdekes információk megszerzéséért rendszeresen bejárjanak, „odaszokjanak” a Könyvtárba, részletesebben, alaposabban megismerjék annak elrendezését, tereit, megkedveljék légkörét, a böngészés során megismerjék a kézikönyvtár állományát. Ezzel egyidejűleg a verseny növelje ismereteiket azzal kapcsolatban, hogy hogyan tudnak könnyen és gyorsan **megbízható információhoz** jutni.

A végzős évfolyamok tanulóit érettségi felkészülésük miatt nem vontam be a résztvevők körébe.

A információk kiválasztásánál szempont volt, hogy hétköznapi, praktikus, érdekes, aktuális, viszonylag röviden megválaszolható kérdéseket fogalmazzak meg; valamint olyanokat, melyek lehetőség szerint „végigzongorázzák” a különböző ETO-főosztályok témáit és a különböző segédkönyvtípusokat.

A segédkönyvtár használata elősegítésére, az internetről származó információk kizárására mindig kértem a hivatkozásokat /ld. Mellékletek/.

Előkészületek

Előzetes tervezés után ismerttettem az Iskolavezetéssel terveimet, ahol támogatásra találtam. /MELLÉKLET 2./

Kollégáim részéről is nagy segítőkészséggel találok. Első lépésként felvettem a kapcsolatot az osztályfőnökökkel. Osztályfőnöki órák keretében személyesen hirdetem a versenyeket, majd az iskola több pontján, illetve folyosói és osztálytermi falújságokon is

megjelentek a felhívások. /MELLÉKLET 1./ Az iskolarádióban elhangzott közlemények után a tanulók megjelentek az egyes fordulókra.

Az osztályfőnöki órákon sokan jelentkeztek, így hosszú résztvevői listával rendelkeztem. Az osztályfőnökök is megadtak minden segítséget, de a tanév során a magyartanárokra támaszkodhattam.

MELLÉKLET 1.

Figyelem! Idén is indulnak a könyvtárhasználati és olvasási versenyek. !

További részletes információ a honlapon.

1. verseny

Gyere le **kéthetente** a könyvtárba , s **válaszolj** alkalmanként **2** praktikus, és szórakoztató **kérdésre** a kézikönyvtárban talált információval. Az egyes alkalmakkal szerzett pontokat összesítjük, s félév végén jutalmazzuk.

(egy példa a tavalyi versenyből: Mit jelent az **AVATAR** szó, és miért ezt a címet kapta a film?)

Utalványt **nyerhetsz, és javíthatsz**, jó jegyet szerezhetsz magyarból.

2. verseny

Év vége felé jótékony hatással tud lenni a **magyar jegyre**, plusz a fenti jutalmakból is lehet részesülni, ha vállalod, hogy elolvasol **havonta egy könyvet**, hónap végén kitöltesz arról egy **rövid feladatlapot**.

Az októberi olvasmány Rejtő Jenő: Pizkos Fred a kapitány című könyve.

Havonta is vannak kisebb nyeremények, de több olvasmány elolvasásával pontjaid összegyűlnek, s év végén nagyobb **nyereményhez**, s **magyar ÖTÖSHÖZ** segíthetnek hozzá.

JELENTKEZZ MINDKÉT VERSENYRE MAGYARTANÁRODNÁL, ÉS A KÖNYVTÁRBAN

MELLÉKLET 2

Könyvtári program tervezet a 2009/2010-es tanév 2. félévére

Célok:

1. A könyvtár népszerűsítése, a könyvtárhasználat fellendítése
2. Az oktatás, értékelés segítése
3. Az olvasás népszerűsítése

Javasolt programok a megvalósításukra:

Az alábbi programok változó hosszúságúak, van féléves, ill. egy hónap időtartamú

A megcélzott évfolyamok is esetenként különbözőek.

1. A könyvtár népszerűsítése – Könyvtárhasználati verseny

Téma: Népszokások, ünnepek eredetének megismerése

Résztevők: MINDENKI

Időtartam: 1 félév

A verseny lebonyolítása: kéthetente lejönni a könyvtárba a 20 perces szünetben, vagy tanítás után, és 1-2 kérdésre kell válaszolni a tanulóknak a kézikönyvtárból szerzett információkkal – a forrás megjelölésével. A könyvtáros listát vezet a nevekről és az elért pontokról – félév végén összesítve.

Jutalmazás: 5-ös érdemjegy, amely javíthatja a félévi magyar jegyet

szaktanári dicséret /magyar nyelv/, oklevél, könyvtartalvány 5000 Ft

Határidő: 2 hetente, folyamatos Felelős: a könyvtárostanár

2. Az oktatás, értékelés segítése /az előkészítés miatt jövő tanévtől tervezem/

Téma: a különböző tantárgyak

Résztevők: AZ EGYES ÉVFOLYAMOK

Időtartam: 1 hónap/tantárgy

A verseny lebonyolítása: a szakos kollégák segítségével készülne kb.1 oldalnyi kérdés, az évfolyam tananyagából, melyet egy délután a könyvtárban kellene megválaszolni, a kézikönyvtár könyvei segítségével, a felhasznált forrás megjelölésével.

Jutalmazás: 5-ös érdemjegy, amely javíthatja a félévi jegyet

szaktanári dicséret ,oklevél, jutalomkönyv

Határidő: havonta, folyamatos Felelős: könyvtáros/ szakos kollégák

2. Az olvasás népszerűsítése – Olvasási verseny

Téma: szépirodalom olvasása

Résztevők: AZ EGYES ÉVFOLYAMOK

Időtartam: 1 félév

A verseny lebonyolítása: a tanulók a félév során 4-5 könyvet elolvasnak /egy részük kötelező irodalom, melyekről egy oldalnyi kérdést tartalmazó feladatlapot válaszolnak meg április végén a könyvtárban.

Jutalmazás: a fentiek mellett 3 v. több könyv elolvasása után könyvutalvány

5000 Ft

Határidő és felelős: mint fent

Kérdések a népszokások, ünnepek eredetének megismeréséhez c. versenyhez

1, Miről kapta a nevét **január hónap** ?

2. Milyen más nevei vannak/voltak **január** hónapnak?

3. „Milyen fehér csöndesség ez!

Messze házunk télben ül.

Gyere az ablakhoz, édes!

Csókolj meg és nézz körül!

Süt a nap, elállt a hó már,

Mégis pelyhek hullanak:

Puhán, halkán, pehelymód száll

Pillanat és pillanat.”

Ki az a Nyugat első nemzedékéhez tartozó költő, aki az idézett **Halavány téli rajz** c. verset írta?

Babits Mihály/ Illyés Gyula /Szabó Lőrinc

4.Mikor, melyik császár naptárreformját követően esett a római Újév január 1.-re?

5.Mikor van **Vízkereszt** napja, és mi történt akkor?

6. Mely nyelvből származik a farsang szó, eredetileg mit jelentett, és mely részei **húshagyó kedd és hamvazó szerda**? Mi a böjt/böjtölés? Mit tiltottak abban az időszakban és mi volt megengedett?

7. A farsang téltemető – tavaszkezdő szerepét melyik híres magyar hagyomány mutatja, azt mikor tartjuk?

8. Mely híres magyar költő elbeszélő költeménye játszódik farsangkor?

9. Honnan származik a '**húsvét**' elnevezés

10. Mi történt Nagypénteken és Nagyszombaton?

11. Honnan származik a sakk és mikor jelent meg Európában?

12. Mi a sámánizmus, kik voltak a matriarchátus idején a sámánok?

13. Honnan származik február neve; mikor van szökőév

14. Mikor van a Magyar Kultúra Napja, és mi történt ekkor?

15.Hogy hívják más szóval a farsangot? (ezt a szót inkább más országokban használják)

16. Ki volt Kitaibel Pál és mikor élt?

A verseny megvalósulása

A Könyvtárhasználati verseny első éve sikeresen zárult. Sok résztvevő volt, sokan le is morzsolódtak, de a nyertes/ek/ megérdemelték, és meg is kapták jutalmukat. A MELLÉKLET 2.-ben szereplő Könyvtárhasználati verseny-tervezet megvalósulása azonban több ponton különbözött az eredetileg elképzelttől.

Általában azt tapasztaltam, hogy lassabban, később tudott elindulni minden forduló, mint azt terveztem. A kéthetes gyakoriság például különböző okok miatt 3 – 4 hetes lett; a következő tanévben már ezt a gyakorisághoz alkalmazkodtam.

Eredetileg egy-egy húszperces szünetre, vagy tanítás utánra terveztem a kérdések megoldását. Az ismeretkeresés döcögős volta miatt azonban először elméletben el kellett igazítanom a diákokat, mielőtt nekiálltak a feladatnak. Így egy szünet nem volt elég, többször jöttek le a Könyvtárba, részletekben válaszolták meg a kérdéseket.

Az első év tapasztalataira alapozva, kissé módosítva a következő tanévben is elindult a Könyvtárhasználati verseny.

A tervezetben szereplő 16 kérdésből számos sorra került az eddig lezajlott két tanévben. /2009/2010, 2010/2011/ Sok utána olvasást igényelt az, hogy a lehető legpontosabb választ adjam meg a megoldásban, s így megtudták azt is a résztvevők, s minden érdeklődő az iskolában, hogy mi volt az elvárt teljes válasz (mennyire jól válaszoltak), azért mennyi volt a kapható maximális pontszám. Nem mellékesen a könyvek bibliográfiai leírásával is újra és újra találkoztak, ami minden bizonnyal segítette a formátum rögzülését.

A MELLÉKLETEKBEN /3.,4./ közölt információk formátuma ebben a pályázatban együtt tartalmazza a kérdéseket és (vastagon szedve) a válaszokat, valamint a szerezhető pontokat helytakarékoság céljából, s abban az elrendezésben jelenik itt meg, ahogyan azt – a nagyobb figyelemfelkeltés céljából –, kinyomtatva kivettem a faliújságokra, hirdetőtáblákra Természetesen a verseny során külön lapon találkoztak a kérdésekkel a résztvevők.

Tapasztalatok

A második tanév befejeztével elmondható, hogy kezdenek látszani az eredetileg kitűzött cél megvalósulásának elemei. Lényegesen több tanuló fordul meg rendszeresen a Könyvtárban, mint korábban. A hangulat oldott, / ezt halk komolyzene lejátszásával igyekszem elősegíteni a szünetekben/, a fegyelmet mégis fenn lehet tartani. Egyre többször fordul elő, ami korábban nem volt gyakorlat, hogy segítséget kérnek dolgozat, felelés előtt a felkészüléshez. A leírt körülmények között alkalom adódik a NAT-ban meghatározott értékek szerint nevelni, oktatni.

A könyvtáros számára is elgondolkodtató volt, hogy a tényleges információkereső technikákon kívül milyen más készségekre volt szükség, mit fejlesztett még a kérdések megválaszolása. Bizonyos segédkönyvtípusok különösen hasznosak voltak a munka során: Az idegen szavak szótára, A magyar nyelv értelmező kéziszótára segített megérteni, megtanulni

azokat a szavakat, amelyek a válaszkérés során merültek fel: pl. etimológia, enciklopédia, kronológia, fogalomtár.

Meglepő volt, hogy a kitartás, az alaposág, türelem, koncentrációs képesség mennyire meghatározó volt a jó válasz megadásához. Az ABC pontos ismerete és gyors alkalmazása elengedhetetlenül szükséges volt, s, meglepő módon, sok kívánnivalót hagyott maga után. Ez is a tanulók hasznára vált.

A könyvtári ismeretek terén elért eredmény az, hogy azoknak, akiknek abban az évben könyvtárismereti óráik voltak (a 9. évfolyam osztályai), a verseny segítette megérteni, elmélyíteni és begyakorolni a tanultakat. A 10., 11., 12., 13. évfolyam tanulóinak évekkorábban voltak a könyvtárhasználati órái, s saját bevallásuk szerint is sokat felejtettek; nekik tehát felfrissítették ezek a feladatok az ismereteiket.

Tervek

A Könyvtárhasználati versenyen szeretnék változtatni. Elgondolásom az, hogy az egyes tantárgyak tanáraival egyeztetnék év elején, hogy mi a tananyag, és megkérném őket, némi önálló feladattal küldjék le tanulóikat rendszeresen a Könyvtárba, hogy a megoldást itt találják meg. Ilyen módon „becsalogathatóak lennének azok is, akik maguktól nem jönnek be a Könyvtárba.

Néhány tanuló már megkérdezte, lesz-e jövőre is Könyvtárhasználati Verseny? Úgy érzem, sikerült elérnem célomat, hiszen a szünetekben a Könyvtár megtelik gyerekekkel, s olyan arcokat is látok, akiket korábban nem.

MELLÉKLET 3

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY 2009/2010 1. FORDULÓ

Elérhető pontszám : 10

1. Miről kapta a nevét **január** hónap és **milyen más nevei** vannak/voltak?

Janus római istenről – *ianua*= kapu, ajtó 1 pont

Más nevei: /Nagy/Boldogasszony hava 3 pont

Vízöntő hava Télihó

Magyar Nagylexikon- Budapest : Magyar Nagylexikon Kiadó, 1993-
186. o 1 pont

Új Magyar Lexikon – Budapest : Akadémiai K., 1962.

481. o 1 pont

-----

6 pont

2. Melyik ókori római uralkodó naptárreformját követően esett a római Újév január 1.-re?

Julius Caesar

Magyar Nagylexikon - Budapest : Magyar Nagylexikon Kiadó, 1993-
186. o. 1-1 pont

Kr. előtt 100 –tól 44-ig élt.

pl. SH atlasz Világtörténelem /2./ kötet – Budapest : Springer Hungarica,
1992 **91. o.**

1-1 pont

-----

4 pont

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY 2009/2010 2. FORDULÓ

Elérhető pontszám : 5

1.

Antoine de Saint-Exupery (A kis herceg c. regény írója) melyik híres mondása olvasható a **Hétköznapi Bölcsességek** c. kézikönyvtári könyv 37. oldalán?

„Jól csak a szívével lát az ember, ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”

1 pont

2.

Kinek volt szerzőtársa Arthur Bloch amerikai szerkesztő /1947- /?

MURPHY-nek

1 pont

Írj le 3 „**bölcsességet**” azok közül, amelyeket a **Bölcsességek könyve** : **idézetek, aforizmák, szállóigék** /összeáll., szerk. Kristó Nagy István – Budapest : Gondolat, 1998. - **III. köteté-nek** - **83.,84., és 88. oldalán** olvashatsz. (olyat, amelyet már hallottál, vagy olyat, amelyik nagyon tetszik)

Például:

- 1. Ha valami egyáltalán elromolhat, az el is romlik.**
- 2. A másik sor mindig gyorsabb.**
- 3. Mosolyogj! A holnap rosszabb lesz a mánál.**
- 4. A tapasztalat olyasvalami, amihez csak közvetlenül azután jut az ember, hogy szüksége lett volna rá.**

3 válasz – 3 pont

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY 2009/2010 3. FORDULÓ

Elérhető pontszám : 8

1. Milyen kapcsolat van **Visnu** keleti isten és a mai legnépszerűbb, szenzációs, **3D-s mozifilm** között? Melyik /kézikönyvtári/ könyv **Mítikus Hegyek c. fejezetében** hányadik oldalon található ez az információ?

AVATAR

- Az avatárak (inkarnációk) Visnu isten földi megtestesülései, akik mindig a világot fenyegető végveszélyben, az emberiség megmentése érdekében jelentek meg. Az általánosan elfogadott nézet Visnu 10 avatárját tartja számon. A filmben is egy világ megmentése lesz a feladata.

Az információ forrása:

Rachel Storm - Keleti mitológiák enciklopédiája Budapest : Glória Kiadó, 2000. **106. oldal** **5 pont**

4. Melyik angol étkezés nevében van benne a **böjt** szó ?

a reggeli szóban >>> breakfast >>>/to/ fast = böjtölni,böjt>>>

to break /the/ fast = az első étkezés, amellyel megtörjük a böjtöt

3 pont

Az információ forrása:

Országgh - Magay: **Magyar – Angol Nagyszótár**

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY 2009/2010 4. FORDULÓ

Elérhető pontszám : 10

1. Hol találsz **információt vígjátékok, tragédiák tartalmáról**? Pl. melyik könyv, (kötet sorszáma), hányadik oldalán olvashatjuk el, miről szól a Bánk bán?

Az információ forrása:

Színházi kalauz / szerk. Vajda György Mihály – Szántó Judit – Budapest : Gondolat, 1981. **I. kötet, 585-589. oldal**

3 pont

2. Írj ide egy **másik szerzőt és annak egy színdarabját** ugyan ebből a könyvből; olyat, akiről tanultál az iskolában.

Szophoklész: Antigoné

W. Shakespeare: Romeo és Júlia

Moliere. Tartuffe

Madách Imre: Az ember tragédiája

4 pont

3. Melyik kézikönyvtári könyvben találsz meg a különböző magyar **műszaki fogalmak**, szakkifejezések (pl. csavartípusok) neveit **angol –német és orosz** nyelven?

Vlagyimir Vlagyiszlavovics Svarc - Képes Műszaki Kiszótár – ford. Bali Anna, dr. Bali János – Budapest, Műszaki Könyvkiadó, 1989.

Hogy hívják angolul pl. az **anyacsavart** ?

nut

Ezt az információt hányadik oldalon találtad?

84. oldal

3 pont

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY 2009/2010 5. FORDULÓ

Elérhető pontszám : 10

1. Mi köze „, kövércsütörtöknek” a mai „,torkoscsütörtökhöz”?

A vallásos és néphagyomány 40 napos böjtjét, - **amikor húsvétig csak egyszer ettek naponta, s csak kenyeret, sőt és száraz növényi eledeleket fogyasztottak, - egy napra felfüggesztették,** s akkor sokat és mindenfélét ettek. **Ezt elevenítette fel a mai szokás. 6 pont**

Magyar Néprajzi Lexikon - /főszerk. Ortutay Gyula. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1977-1982. - 2. kötet 56. oldal *farsang* címszó

2. A farsang **téltemető – tavaszkezdő** szerepét melyik híres magyar hagyomány mutatja? Mikor tartjuk?

A BUSÓJÁRÁS – a délszlávok szokása–a busók fából faradott álarcokban jelennek meg, mozgásuk, viselkedésük rituálisan szabályozott. Februárban tartják.

Az információ forrása:

Dömötör Tekla: Magyar Népszokások [Budapest] : Corvina, 1972.
26. oldal

4 pont

MELLÉKLET 4

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY 2010/2011 - 1. FORDULÓ

ELÉRHETŐ PONTSZÁM: 10

1. Mi a lacrosse? Hány játékos van a férfi és a női változatban?
Mennyi ideig tart egy meccs?

5 pont

- **bórszíjakkal bevont, hálós ütővel játszott labdajáték (indián eredetű)**
- **női csapatlétszám 12, férfi csapatlétszám 10**
- **a női változat 2x 25 perces, a férfi változat 4 x 25 perc**

A válasz forrása

Játékszabályok : a világ sportjainak képes enciklopédiája /szerk. Sylvia Worth/
[ford. Árkos Antal et al.]

Budapest : Göncöl K; Debrecen : Méliusz K, 1994

176-177. oldal

2. Mikor élt Kehrling, és milyen sportágat űzött?
Hány bajnokságot és díjat nyert?

5 pont

- **1891 – 1937-ig élt.**
- **Teniszezett**
- **Tornász volt**
- **Gerelyhajító volt**
- **A labdarúgó válogatottban játszott**
- **308 bajnokságot nyert**

Jéglabdázott
Bobversenyzett
Úszott
Korcsolyázott

648 díjat szerzett

A válasz forrása : Sportlexikon A – K /főszerk. Nádori László/ [Bp.] : Sport, 1985

425. oldal

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY 2010/2011 - 2. FORDULÓ
MINDEN VÁLASZ A 'TUDOMÁNY ÉS TECHNIKA' c. KÖNYVBEN TALÁLHATÓ
([h. n.] : Geopen Kiadó, 2010)

A forduló kérdései a tudomány és technika történetének egyes állomásaira vonatkoznak.

I. Mi volt a neve a világ első nagyvárosának? Mikor és hol épült? *3 pont*

A mai Törökország területén Catal Hüyük kb. 6000 éve'**TUDOMÁNY ÉS TECHNIKA'** **18. o.**

II. Rakd sorrendbe az alábbi eseményeket, és írd melléjük időpontjukat! *10 pont*

3. A kerék feltalálása *i.e. 2800 k.* **'TUDOMÁNY ÉS TECHNIKA'** **26. o**

1. Tűzgyújtás *i.e. 7000 k.* **22. o.**

4.Egyiptomi orvosok sebészeti beavatkozásokat végeznek *i.e. 2500 k.* **30. o**

2.Skandináviában korabeli ábrázolásokon sível közlekednek a havon *i. e. 5000 k.* **25. o.**

5.Mezopotámiai matematikusok fölfedezik a „Pitagorasz- tételt” *i.e. 1800 k.* **36. o.**

Összesen 13 pont

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY 2010/2011 - 3. FORDULÓ

1. Melyik az a sorozat a kézikönyvtárban, mely tudományágakra bontva tárgyalja az ismereteket?
Hány kötete van?

SH Atlasz, (2. jav. kiad. – Bp [etc.] : Springer Hungarica, 1994-) **18 kötet** **2 pont**
Biológia, Matematika, Csillagászat, Fizika, Építőművészet, Ökológia, Pszichológia, Élettan, Zene, Atomfizika,
Kémia, Informatika,
Anatómia I-II-III., Űrtan

2. Hallottad az alábbi kifejezést, és neveket. Csak annyit tudsz, hogy a történelemhez van közük. Hol nézel utána az információnak?

1 – 2 mondatban írd le, mit találtál, mit kell róluk tudni!

- jaltai konferencia - I. János - Jean d'Arc **10 pont**

Dömötör Attila : Történelmi Lexikon, Saxum Kiadó, 1999 *(összesen 12 pont)*

- **jaltai konferencia**
1945. február 4-12. A II. Világháború idején a három szövetséges (USA, Szovjetunió, Anglia) kormányfőinek (Roosevelt, Sztálin, Churchill) értekezlete a háború utáni Európa rendezésének kérdéseiről.
- **I. János - János, I. (Szapolyai) (1487-1540) – magyar király**
I. János - János, I. (Földnélküli)(1167 – 1216) – rossz döntései miatt Anglia legnépszerűtlenebb uralkodója, A főurak –jogaik és kiváltságaik biztosítására - aláírták vele a Magna Chartát.
  - **Jean d'Arc = Jeanne d'Arc, az orleans-i szűz (sz. 1412 körül) megállította az angolok előrenyomulását a Százéves Háborúban. Az angolok eretnokség és boszorkányság vádjával máglyára küldték 1431-ben.**

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY 2010/2011 - 4. FORDULÓ
ELÉRHETŐ PONTSZÁM: 10

1. „Milyen fehér csöndesség ez!
Messze házunk télben ül.
Gyere az ablakhoz, édes!
Csókolj meg és nézz körül!
Süt a nap, elállt a hó már,
Mégis pelyhek hullanak:
Puhán, halkán, pehelymód száll
Pillanat és pillanat.”

Ki az a Nyugat első nemzedékéhez tartozó költő, aki az idézett **Halavány téli rajz** c. verset írta?

Babits Mihály/ Illyés Gyula /Szabó Lőrinc

Forrás: Babits kötet, Kezdősorok szerinti keresés

5 pont

2. A **100 rejtély a magyar történelemből** melyik rejtély érdekel legjobban? Mit tudtál meg belőle?

Vörösmarty Mihály itta a világmindenség első fröccsét. Jó ismerőse, Jedlik Ányos (a dinamó feltalálója), szeretett volna gyengébb, frissítőbb bort inni, és ehhez kitalálta a szénsavas vizet előállító palackot. Egy baráti társaságban először Vörösmarty kóstolta meg a fröccsöt. 5 pont

100 rejtély a magyar történelemből – Budapest : Gesta Könyvkiadó, 1996 – **78-79. oldal**

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI VERSENY 2010/2011 - 5. FORDULÓ
ELÉRHETŐ PONTSZÁM: 10

1. Csak annyit tudsz a következő szóról, hogy orvosi szakkifejezés. Melyik könyvben keresed meg a jelentését? Mit jelent? Hányadik oldalon van az információ?

Dysphagia - nyelési nehézség

3 pont

Az információ forrása: Brencsán János : Orvosi szótár [Budapest]: Medicina, 1998. **160. oldal**

2. Melyik könyv segít értelmezni az „**informatika**” szót? Írd ide (a könyv adatain kívül) a meghatározást is!

3 pont

Az információk (számítógépes) tárolásával, rendszerezésével, feldolgozásával és megszerzésével foglalkozó elmélet, és ennek gyakorlati alkalmazása. 568. oldal

Az információ forrása: **Magyar Értelmező Kéziszótár** Budapest : Akadémiai Kiadó, 2003.

3. Szeretnéd tudni, mit jelent az „**etológia**” szó. Melyik könyvben keresed? Írd le ide a szó jelentését és az oldalszámot!

4 pont

görög eredetű szó. Az állatok meghatározott helyzetekben történő jellegzetes viselkedését tanulmányozó tudományág. 227. oldal

Az információ forrása: Bakos Ferenc : **Idegen szavak és kifejezések kézisótára** – Budapest : Akadémiai Kiadó, 2002